

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-619

6.7.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Lekkasje i sanitærbygg – plutselig – skade som følge av håndverkerfeil.

Sikrede meldte om en vannlekkasje i et sanitærbygg. Etter befaring konkluderte selskapets takstmann med at skaden skyldtes håndverkerfeil og viste til at tettingen i plateskjøtene var mangelfull. Sikredes takstmann utarbeidet en rapport om skaden basert på samtaler med sikrede. Ifølge rapporten var det mer sannsynlig at skaden skyldtes rørbrudd enn mangelfull tetting. Selskapet avviste ansvar under henvisning til vilkårenes unntak for håndverkerfeil og vannskade på utett våtrom. Sikrede anførte at et rørbrudd sannsynligvis ville blitt avdekket dersom selskapets takstmann hadde gjort tilstrekkelige undersøkelser. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig da det ikke var dokumenter at skaden hadde oppstått plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for vannskade i et sanitærbygg.

Sikredes har tegnet næringsbyggforsikring hos selskapet med følgende vilkår:

Dekkes

- **Plutselig og uforutsett skade**

(...)

Dekkes ikke

(...)

- Vannskade på utett våtrom. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk

(...)

- Skade som følge av håndverker-/entreprenør- eller materialfeil. Likevel dekkes brann og lekkasje fra rør og tilknyttet VVS-utstyr

Den 20.1.21 meldte sikrede om en vannlekkasje i et sanitærbygg.

Selskapet rekvirerte firma S. for å gjennomføre en befaring og vurdere skaden. I rapporten av 22.1.21 fremgikk det at årsaken til skaden er "Håndverkerfeil". Videre at:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Ingen fugemasse/tetting i plateskjøtene slik monteringsanvisningen sier. Ingen eller lite fugemasse/tetting mellom bunnskinne og plate.

(...)

Skadeomfang

Mye fukt og oppsvellung i plater og treverk i veggen i dusjsone på herresiden. Ca.4m2

(...)

Oppsummering

FT oppdaget fukt bak platene da han utførte vedlikehold på bygget. Han skulle bytte ut en dusjvegg som hadde svellet opp i bunn. Det viser seg at firmaet som pusset opp bygget for 10 år siden ikke har tettet skjøter i dusjsone. Det er også målt tvilsomme verdier i dusj på familierommet. Ingen synlig skade her enda, men mest sannsynlig ikke brukt tettemasser her heller.

(...)

Oppbyggingen av veggen. Lite eller ingen spor etter tetting i plateskjøtene. Det er benyttet aluskinne i bunn, men ikke tettet mellom skinne og plate.

Selskapet avsto kravet om erstatning 22.1.21 med den begrunnelse at forsikringen ikke dekker skade som følge av håndverkerfeil. Selskapet viste også til at en forutsetning for forsikringsdekning er at skaden inntreffer plutselig og uforutsett. Sikrede påklaget avslaget 9.7.21.

Sikrede innhentet en rapport fra firma C.:

Besiktigelse: Kun via samtale med kunde.

(...)

Om en da konkluderer med at vertikale fuger i skjøter på baderoms plater hadde noe lite lim/fuge, (noe merker etter lim/fuge kan en se på bilder), så skulle da vann ved sporadisk bruk av dusj, trekke inn bak skjøter på baderoms plater, bak underlags plate, igjennom dampsperre som er klemt nede ved vinkel list, fukte opp isolasjon så mye at plater blir våte på baksiden langt opp på vegg på motsatt side. Dette er lite sannsynlig, og det er heller ikke sannsynlig gjort årsak sammenheng mellom den skade årsak i rapport fra (firma S.) og omfanget av de følge skader som her er registrert.

Skade årsak kan her ha vært rør brudd/lekkasje på vannledning, men ingen har sjekket dette ut eller koblet til vann slik at dette kunne utelukkes. At svak fuge i vertikale plate skjøter til baderoms plater har medført såpass store fukt skader innvendig i vegg konstruksjon med mange lag og tette sjikt, stiller vi oss noe skeptiske til. Horisontal vinkel list i underkant av plate kan mangle silikon fuge, men tettesjikt er ført opp og bak vinkel list, så den fugen har begrenset betydning for eventuell lekkasje.

På dette tidspunktet kan vi selvfølgelig ikke vurdere det på annen måte enn ved den rapport og bilder som er fremlagt i saken, da skaden er utbedret.

Men konklusjonen vil være at når trykkutsatt ledningsnett ikke blir kontrollert for lekkasjer ved at vann kobles til og hvor rørlegger fjerner alt av eldre kobber rør, med påskudd om at det er krav om rør i rør installasjon, blir det vanskelig å bevise at det kan ha vært et rør brudd på eksisterende ledningsnett i veggen. Vi mener omfanget av fukt skader tyder på dette og at oppbygging og bilder tilsier at ett rør brudd er mye mer sannsynlig årsak til fukten, enn lite lim/fuge masse i plate skjøter.

Selskapet oversendte rapporten fra firma C. til firma S. Den 27.10.21 ga firma S. følgende kommentarer:

Å trykkteste rørene kunne selvfølgelig vært en mulighet for å utelukke dette. Det er våtromsplate på begge siden av veggen uten form for lufting. Dette tillater ikke eventuell fukt til å luftes ut. I tillegg er det et lag med plast. Hadde det hvert snakk om et rørbrudd vil jeg tro at skaden hadde begrenset seg til det fakkett lekkasjen var i. Skaden jeg befarte var rimelig lik bortover de 60 modulene som dekket de to dusjene og avtok når båsen med vask kom. Dermed ble det konkludert med utette plater der det ble dusjet på vegg.

Det er tydelig at det har trukket seg opp i platene pga. manglende tetting. Platene er ikke montert ihht leggeanvisning. Om det var rørbrudd ville vannet mest sannsynlig ikke nådd platene før det fant en gjennomføring i plasten. Omfanget i veggen er ikke overraskende med tanke på at den fukten som har kommet inn i konstruksjonen (mest sannsynlig fra begge sider) ikke har fått tørket ut pga. at veggen var tett og uten noen form for lufting.

Den 3.11.21 opprettholdt selskapet sitt tidligere standpunkt og viste til firma S.' kommentarer til rapporten.

Sikrede krever erstatning for vannskaden i sanitærbygget. Rørene var ikke fjernet ved befaringen. Sikrede måtte rive 22 veggplater, skifte reim og staver, samt rive halve flisgulvet i damedusjen og

hele gulvet i herredusjen. Selskapet godtok ikke sikredes konklusjon om at det må ha vært en vannlekkasje i veggen. Sikrede innhentet derfor en vurdering fra firma C. Det stemmer ikke at det ikke er lufting i sanitærbygget.

Platene har Aqua-stoppskjøter, og vannet har da lang vei å gå før det kommer inn i veggen. Da er første tegn på lekkasje at det sveller opp på innsiden av platene. At våtromsplater "sveller på overflaten" kan komme fra svak fugging av våtromsplater, men bak platene er det hel plastfolie som er klemt ned ved vinkellist til sokkelflis. Vann fra dusjing skal derfor ikke kunne komme inn i veggkonstruksjonen i en slik mengde og heller ikke medføre fuktskader så høyt opp i veggen. Dette er en typisk følgeskade etter rørbrudd, tæring eller drypplekkasje fra rør i veggen over tid. Dersom firma S. hadde sjekket dette tilstrekkelig, ville sannsynligvis en rørlekkasje blitt avdekket.

Selskapet anfører at det er riktig at rør ikke var fjernet da firma S. var på befaring. Dette fremgår av bilder i rapporten til firma S. Selskapets avslagsbrev er upresist på dette punktet, men det endrer ikke selskapets vurdering. Når det gjelder lufting mener takstmannen fra firma S. at selve veggen er uten lufting. Det vil si at fukt som trekker opp i veggplater ikke kan tørkes ut, og derfor kan skadeomfanget utvikle seg slik det har gjort ved vann som har trengt inn gjennom utettheter i våtrommet.

Rørlegger ble rekvirert av sikrede, og selskapet går ut fra at rørleggeren ville gitt beskjed til sin kunde dersom det ble avdekket rørbrudd i forbindelse med utbedring av skaden. Sikrede rev selv ned dusjveggen i forbindelse med vedlikeholdsarbeid. Det ble ikke nevnt noe om et mulig rørbrudd ved befaring med firma S.

Utett våtrom/håndverkerfeil må anses som årsak til skaden, og skaden faller derfor inn under unntakspunktene i vilkårene. Dersom det i tillegg har vært et rørbrudd, er uansett våtrommet utett, og skaden faller utenfor det forsikringen dekker.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om selskapet er ansvarlig for vannskaden.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Det følger av sikker rett at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor sikrede som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet svarer for iht. vilkårene. Det samme fremgår av fast og langvarig nemndspraksis. Se f.eks. nemndas avgjørelse i FinKN 2017-310:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

Dersom sikrede mener at selskapets takstmann ikke gjorde tilstrekkelige undersøkelser ved befaringen eller at rapporten er mangelfull, har sikrede selv ansvaret for å belyse saken ytterligere eller innhente alternativ dokumentasjon som evt. bekrefter sikredes oppfatning.

Utgangspunktet ved vurderingen av selskapets ansvar er forsikringsavtalen med tilhørende vilkårspunkt. Forsikringen dekker ifølge vilkårene *plutselig og uforutsett skade*.

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. eksempelvis FinKN 2021-620. Se også nemndas avgjørelse i FinKN 2021-853 hvor nemnda uttalte at:

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom en dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Rapporten fra (firma S.) omtaler ikke skadens utviklingstid direkte. Ifølge (firma S.) skyldes skaden håndverkerfeil ved at det ikke er tilstrekkelig "fugemasse/tetting mellom bunnskinne og plate". Sekretariatet forstår rapporten slik at skaden sannsynligvis har utviklet seg over lengre tid enn én dag. Det fremgår av rapporten fra (firma C.) at "Skade årsak kan her ha vært rør brudd/lekkasje på vannledning, men ingen har sjekket dette ut eller koblet til vann slik at dette kunne utelukkes". Ifølge (firma C.) er rørbrudd en mer sannsynlig årsak til fukten enn lite lim/fugemasse i plateskjøtene. (Firma C.) har imidlertid ikke besiktiget skadestedet og rørene har ikke blitt kontrollert for eventuelle brudd. Slik saken er opplyst, er det ikke sannsynliggjort at skaden skyldes rørbrudd. Det er som nevnt sikrede som har bevisbyrden for at skaden er dekningsmessig iht. vilkårene. Vi kan ikke se at det er dokumentert at vannskaden oppsto "plutselig".

Ifølge rapporten fra (firma S.) har sanitærbygget "Lite eller ingen spor etter tetting i plateskjøtene". Sekretariatet forstår det slik at våtrommet er utett. Det bemerkes derfor at forsikringen uansett ikke dekker *vannskade på utett våtrom*. Vannskaden på våtrommet ville følgelig ikke vært dekningsmessig uavhengig av om skaden oppsto "plutselig".

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).